

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 oktober 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 24 juni 2016 houdende de Vlaamse sociale bescherming, wat betreft de bedragen van het gezinsinkomen die niet in aanmerking worden genomen bij de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden

Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- het principiële ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 18 augustus 2017.

1. INHOUD

Situering

Het voorliggend besluit past de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB) aan het akkoord over de welvaartsvastheid voor de jaren 2017 en 2018 aan.

Sinds 1 januari 2017 behandelen de zorgkassen effectief de dossiers THAB, nadat ze in het kader van de zesde staatshervorming werden overgedragen vanuit de federale overheid.

De THAB wordt toegekend vanaf de leeftijd van 65 jaar, in functie van de zorgbehoefendheid, met een getrapte inschaling. De tegemoetkoming is hoger naargelang het gebrek aan zelfredzaamheid (de score op de schaal) hoger is.

Bij het bepalen van de THAB wordt ook rekening gehouden met het inkomen van de betrokkene of de persoon met wie hij een gezin vormt. Verschillende vormen van inkomens worden in rekening gebracht, waarbij de pensioenen de belangrijkste factor vormen. Van dit gezinsinkomen wordt een bedrag afgetrokken dat afhankelijk is van de gezinssituatie van de zorgbehoefende (alleenstaande of gezin).

Aanpassing THAB aan welvaartsvastheid 2017-2018

De sociale partners hebben in 2017 een akkoord bereikt over de verdeling van de federale welvaartsenveloppe. De federale regering heeft dit voorstel overgenomen. De belangrijkste maatregel is dat de minimumuitkeringen (pensioenen, ziekte- en invaliditeit, arbeidsongevallen en beroepsziekten, overbruggingsrecht) vanaf 1 september 2017 worden verhoogd met 1,7%.

Er worden ook nog andere maatregelen ingevoerd waarvan we hier enkele opsommen die ook een impact op THAB kunnen hebben:

- het minimumjaarrecht in de werknemerspensioenen wordt met 1,7% verhoogd op 1 januari 2018;
- Voor pensioenloopbaan vanaf 45 jaar: + 1% (bovenop de 0,7% die de regering eerder besliste)
- de kloof tussen het minimum voor het overlevingspensioen en het minimumpensioen, zowel voor de werknemers als de zelfstandigen, wordt op 1 september 2017 met 15% vermindert. Dit betekent een verhoging met 1,94%;
- inhaaloperatie voor de oudste pensioenen: de pensioenen ingegaan van 1995 tot 2004 worden op 1 september 2017 verhoogd met 1%. (noteer: de uitkeringen die vóór 1995 waren ingegaan kregen in de vorige ronde + 1%).
- leefloon en equivalent leefloon, de inkomensgarantie voor Ouderen (IGO) en het Gewaarborgd Inkomen voor Bejaarden, worden op 1 september 2017 verhoogd met 0,9%.

De sociale partners hebben erop aangedrongen dat er bij de uitvoering van het advies inzake welvaartsvastheid moet worden voor gezorgd dat de toegekende welvaartsvastheid niet afgeroomd en dus geneutraliseerd wordt bij de toekenning van de sociale voordelen, inclusief de sociale voordelen bij gedefedereerde entiteiten.

Bij ongewijzigd beleid zou THAB de toegekende welvaartsvastheid wel degelijk afromen. Voor personen die een (minimum)pensioen cumuleren met een THAB betekent dit dat als het vrijgesteld bedrag aan inkomsten dat geldt bij de berekening voor THAB niet wordt verhoogd, de welvaartsaanpassing die op het pensioenbedrag van toepassing is, tenietgedaan wordt door een verlaging van de THAB.

Daarom wordt via voorliggend besluit voorgesteld om het vrijgesteld bedrag THAB aan te passen in functie van de afgesproken welvaartsaanpassing.

Aangezien 90% van het pensioen voor THAB in rekening wordt gebracht, wordt voorgesteld de vrijstelling van het inkomen voor THAB te verhogen met $1,7 \times 90\% = 1,53\%$.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1 vermeldt de nieuwe bedragen van het vrijgestelde inkomen voor de categorie A (alleenstaanden) en de categorie B (gezinnen). De verhoging van 1,53% werd niet toegepast op de bedragen die in het besluit vermeld staan, deze bedragen werden immers op 1 juni 2017 geïndexeerd met 2%. Het is op dit geïndexeerd bedrag dat de verhoging met 1,53% werd toegepast.

Artikel 2 regelt de inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 3 bepaalt wie belast is met de uitvoering van dit besluit.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming heeft bij de FOD Sociale Zekerheid nagevraagd hoe in het verleden werd omgegaan met dergelijke pensioenverhogingen en wat de budgettaire impact is van een verhoging van het vrijgesteld bedrag.

De FOD Sociale Zekerheid geeft aan dat in het verleden bij een stijging van pensioenen het vrijgesteld bedrag in dezelfde mate werd aangepast, zodat de THAB niet zou dalen

ten gevolge van een hoger pensioen. Een verhoging van het bedrag van vrijstelling heeft overigens enkel betrekking op nieuwe dossiers. Lopende dossiers worden niet aangepast.

Naar aanleiding van een gelijkaardige aanpassing in oktober 2015 (stijging van de minimumpensioenen met 2%) heeft de FOD Sociale Zekerheid nagegaan wat de impact was van een gelijkaardige operatie in september 2013. Daaruit blijkt dat de aanpassing in de praktijk budgetneutraal is.

“Er is een aanpassing van de grenzen geweest in de maand september 2013. Om de invloed op het budget na te gaan, hebben we de berekeningen gemaakt ten opzichte van deze aanpassing. Uit het bijgevoegde bestand blijkt dat de maatregel voor THAB geen aanleiding gaf tot een meeruitgave voor deze tegemoetkoming.

- Met betrekking tot de dossiers die al in betaling zijn voor de maatregel is er geen enkel effect: de maandbetalingen blijven ongewijzigd omdat er geen ambtshalve nieuwe berekening van het recht gebeurt. Een mogelijke invloed op de hoogte van het uitgekeerde bedrag kan er enkel zijn wanneer de rechten herberekend worden als gevolg van een nieuwe aanvraag of als er een reden is om het dossier ambtshalve te herzien.
- Om te weten of de maatregel een invloed heeft op de instroom hebben we een vergelijking gemaakt op basis van het aantal eerste aanvragen voor de jaren 2012, 2013 en 2014, uitgaand van de veronderstelling dat een verhoging van het aantal ingediende aanvragen het gevolg zou zijn van de maatregel.

We zien geen toename van het aantal aanvragen in de maand voorafgaand aan de ingangsdatum van de maatregel (een aanvraag heeft uitwerking op de eerste dag van de maand volgend op het indienen) en de daarop volgende maanden. In 2012 zijn in de periode augustus tot en met december gemiddeld 1627 aanvragen ingediend, in 2013: 1426, in 2014: 1377.

- In de periode september tot en met december 2013 zien we geen verhoging van het gemiddeld uitgekeerde bedrag van de THAB, zelfs een vermindering met gemiddeld 1 euro vanaf oktober tot en met december.”

De aanpassing in oktober 2015 (stijging van de minimumpensioenen met 2% wat leidde tot een verhoging van de vrijstellingsgrenzen THAB met 1,8%) heeft ook niet geleid tot een stijging van de uitgaven THAB. In de praktijk daalden de uitgaven THAB van 357.134.009 euro in 2015 naar 356.003.155 euro in 2016.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd gegeven op 18 augustus 2017. Het voorafgaand akkoord van de minister van Begroting is niet vereist.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Geen weerslag.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Geen weerslag.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/261 van 4 augustus 2017.

Er is geen RIA vereist. De impact van de regelgeving is budgettair.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 oktober 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 24 juni 2016 houdende de Vlaamse sociale bescherming, wat betreft de bedragen van het gezinsinkomen die niet in aanmerking worden genomen bij de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden;

2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State , met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Brussel,

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Jo VANDEURZEN